

Voorgesteld besluit

1. Tot aanpassing van het plan op onderdelen naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen;
2. De verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de bouw van een zonnepark Bavelse Berg;
3. De verplichting tot geheimhouding ten aanzien van de onder 1 ingekomen zienswijzen wegens het belang genoemd in artikel 10, tweede lid onder b, Wet Openbaarheid van Bestuur tot 31 december 2019 te bekrachtigen.

Inleiding

- Beschrijf kort de aanleiding: wat is het vraagstuk?
- Wat wordt in dit voorstel voorgelegd of besloten?
- Heeft het bestuur eerder besluiten genomen? Welke waren dat (datum besluit, wie heeft het besluit genomen)?
- Hebben er eerder trajecten gelopen? Welke waren dat? Hoe heeft de communicatie daarover plaatsgevonden?

Op 26 april 2017 is door Sweco Nederland B.V. (Sweco) een omgevingsvergunning aangevraagd voor het realiseren van een zonnepark ter grootte van maximaal 30 hectare op de voormalige afvalberging in Bavel, in het gebied dat nu bekend is als de Bavelse Berg.

De afvalberging is eigendom van Sweco en Sweco heeft ook de eeuwig durende nazorg van de afvalberging.

In het vigerende bestemmingsplan Park De Bavelse Berg is de mogelijkheid opgenomen het deelgebied van de afvalberging zelf te ontwikkelen tot een groene, parkachtige omgeving met op het vlakke gedeelte van de berg gebouwen tot 15 meter hoog, gericht op vrijetijdsbesteding. Voorlopig zal dit, door gebrek aan afnemers, niet op deze manier tot ontwikkeling gebracht worden, en is dit vooralsnog financieel niet haalbaar gebleken.

Gevraagd is hier voor zolang zonnepanelen op te mogen plaatsen, maar de rechten inzake de mogelijkheid tot vrijetijdsbesteding, zoals opgenomen zijn in het bestemmingsplan, in stand te laten. Het is namelijk de bedoeling op termijn deze gebouwen te bouwen. Zonnepanelen gaan in de regel rond de 25 jaar mee.

Beschrijving

Een zonnepark levert een substantiële bijdrage aan de opgave meer duurzaam geproduceerde energie te realiseren in Breda.

Het zonnepark wordt gerealiseerd op de voormalige afvalberging op het vlakke gedeelte (bovenop de berg) maar ook op de zuid- en oosthellingen en geschiedt middels het plaatsen van zonnepanelen. Het gebied leent zich uitstekend voor grootschalige energieopwekking en hiervan is formeel sprake wanneer meer dan 1 ha zonnepanelen worden opgesteld. De aanvraag ziet op een gebied van maximaal 30 hectare. Hierbij worden ruim 60.000 panelen geplaatst. De exacte plaatsing van de panelen en het definitieve aantal wordt nog nader bepaald waarbij rekening gehouden wordt met de nazorgvoorzieningen op en in de afvalberging. Deze voorzieningen zullen te allen tijde in stand en bereikbaar moeten blijven voor onderhoud.

Naast de zonnepanelen worden ook schakelstations, bekabeling en een elektriciteitsstation voor de overdracht aan het net gerealiseerd. Het elektriciteitsstation zal buiten de eigenlijke afvalberging worden geplaatst.

Voor het plaatsen van de zonnepanelen is een inrichtingsplan opgesteld om te zorgen dat het zonnepark op de Bavelse Berg kwalitatief goed wordt ingepast. Door de aanplant van bomen met een groenstructuur van bosplantsoen en toepassing van bloemrijk grasland aan de voet van de berg wordt landschappelijk een afschermende groenstructuur gerealiseerd. Aan de zuid- en oostzijde wordt een zone van gevarieerde breedte vrijgehouden van zonnepanelen om hiermee een geleidelijke overgang te creëren vanuit het aangrenzende landschap naar de berg.

Wielersparcours

Gezien gestarte gesprekken tussen Sweco en initiatiefnemers inzake een wielersparcours is het positief dat naast het plaatsen van de zonnepanelen de mogelijkheid open blijft om een (permanente) wielerroute op de locatie in te passen. Op grond van de huidige bestemming van park de Bavelse Berg is de aanleg van een wielersparcours niet toegestaan. Indien dit initiatief concreet wordt, zal hier apart een procedure voor opgestart worden.

Procedure

Deze aanvraag omgevingsvergunning past niet binnen het vigerende bestemmingsplan Park De Bavelse Berg. De aanvraag past, vanwege de ligging het buitengebied, ook niet binnen de door uw raad vastgestelde 'algemene verklaring van geen bedenkingen', zodat hiervoor een verklaring van geen bedenkingen is vereist van uw raad.

Op 12 april 2018 heeft de raad de vereiste 'ontwerpverklaring van geen bedenkingen' verleend, waarna de tervisielegging van de ontwerp omgevingsvergunning is gestart. Breda berichten zijn in de directe omgeving verspreid en publicatie heeft plaatsgevonden in de Staatscourant en op overheid.nl.

De stukken hebben van 7 juni tot en met 18 juli 2018 tervisie gelegen.

Op 13 juni 2018 is een inloopavond georganiseerd waar Sweco, RooftopEnergy (exploitant) en de gemeente aanwezig waren. Op 3 juli 2018 is daaraan een vervolg gegeven omdat de op 13 juni aanwezige omwonenden betere visualisaties over de toekomstige situatie geschetst wilden hebben en suggesties hadden met betrekking tot verbetering van het plan. Het belangrijkste pijnpunt bleek het (gedeeltelijk) zicht op de zonnepanelen te zijn zolang de groenaanplant aan de voet van de berg niet hoog genoeg is om het zicht volledig te ontnemen. De exploitant heeft vervolgens de directe omwonenden individueel bezocht om eventuele oplossingen te bespreken, zoals extra aanplant dichterbij de woningen. Tegelijkertijd zijn in deze periode door omwonenden zienswijzen ingediend. De zienswijzen gaan over het oorspronkelijke plan zonder extra aanplant. De exploitant heeft ook na 18 juli gesprekken gevoerd met omwonenden, wat geresulteerd heeft in een concreet voorstel voor extra aanplant, zoals verwoord in 1.1 van de beantwoording zienswijzen.

Er zijn zienswijzen ingediend. De raad wordt nu gevraagd om te beslissen over de ingekomen zienswijzen en een definitieve 'verklaring van geen bedenkingen' af te geven, waarmee toestemming wordt verkregen om van het bestemmingsplan te mogen afwijken. Nadat de verklaring van geen bedenkingen is verleend, is het college bevoegd de omgevingsvergunning te verlenen.

Beoogd effect van het besluit

- Wat gaat er veranderen door dit besluit? Wat merkt en ziet de stad van het besluit? Noem ook de bijdrage aan de vermindering regeldruk en administratieve lasten (checklist).
- Wat is de (begrotings-)indicator en streefwaarde? Noem de bijdrage van dit besluit aan het behalen van de streefwaarde/indicator (zie checklist).
- Waar is het besluit een uitwerking van (bestuursakkoord, motie, voorjaarsnota, structuurvisie e.d.)?
- Tot op welke hoogte draagt dit besluit bij aan de klimaatdoelstelling van Breda (CO2 neutraal in 2044)? Welk effect heeft het besluit op het streven naar een duurzaam Breda? Hoe wordt een positieve bijdrage aan de circulaire economie geleverd? Welke maatregelen zijn er genomen om een negatieve bijdrage te voorkomen of te beperken?

Door de afgifte van de verklaring van geen bedenkingen en het aansluitend verlenen van de omgevingsvergunning kan gestart worden met de bouw van het Zonnepark Bavelse Berg.

Deze aanvraag omgevingsvergunning past niet binnen het vigerende bestemmingsplan 'Park de Bavelse Berg' waarvoor de bestemming 'gemengd-1' van toepassing is.

De aanvraag past ook niet in het beleid 'algemene verklaring van geen bedenkingen' omdat de locatie is gelegen in het buitengebied, zodat hiervoor een verklaring van geen bedenkingen van uw raad is vereist.

Uitvoering van het besluit

- Wie (gemeentelijke afdelingen, organisaties) voert het besluit uit?
- Wat gaat er na besluitvorming gebeuren? Waar en voor wie gaat het besluit gevolgen hebben?
- Geef aan hoe de communicatie met de stad is georganiseerd (denk aan: netwerk, stakeholders, krachtenveld, behoeften van betrokkenen).
- Hoe ziet de communicatiestrategie er uit (welke communicatievormen worden gebruikt op basis van de uitgangspunten van het communicatiebeleid en de gemeentelijke online strategie)?
- Wanneer vindt uitvoering/realisatie plaats? Noem de concrete acties en planning in tijd voor de gemeente en andere partijen.
- Komt dit onderwerp nog een keer terug voor vervolg-besluiten? Zo ja, welke vervolg-besluiten worden verwacht? Komen er tussentijdse informatie updates of evaluaties van het beleid? Zo ja, welke indicator of streefwaarde wordt dan geëvalueerd en wanneer?

De Afdeling Veiligheid en Leefomgeving zal de benodigde omgevingsvergunning verlenen. Na besluitvorming door de raad kan de omgevingsvergunning verleend worden en kan gestart worden met de aanleg van het zonnepark.

Het besluit zal gevolgen hebben voor de omwonenden in de omgeving van de bouwlocatie.

Omwonenden zijn via Breda berichten van de gemeente op de hoogte gesteld van de start van de procedure en hebben de gelegenheid gehad om hun zienswijzen kenbaar te maken.

Omwonenden zullen ook via de ontwikkelaar op de hoogte worden gesteld bij de start van de bouw van het zonnepark.

Uitvoering vindt plaats na besluitvorming.

Motivering

- Reden: Waarom dit voorstel? Geef de argumenten en beschikbare cijfers (waarom wel of niet).
- Bestuursakkoord: Wat is de relatie met het bestuursakkoord. Hoe past dit wel of niet?
- Beleidskader: Geef aan met welke vastgestelde beleidskaders het besluit verband houdt
- Alternatieven: Noem de onderzochte alternatieven. Geef hierbij een waardeoordeel. Welk alternatief wordt uiteindelijk voorgelegd om over te besluiten en waarom is dit alternatief beter?
- Voeg desgewenst bijlagen (zoals zienswijzen) toe aan het bestuursvoorstel
- Conclusie: geef een korte "bulletgewijze" opsomming van de argumenten en/of risico's

Het raadsvoorstel is opgesteld omdat tijdens de termijn van tervisielegging zienswijzen zijn ingekomen en de raad moet beslissen over de ingekomen zienswijzen om te beoordelen of de verklaring van geen bedenkingen verleend kan worden.

De ontwerpverklaring van geen bedenkingen heeft ter visie gelegen van 7 juni tot en met 18 juli 2018 en tijdens de termijn van tervisielegging zijn 17 zienswijzen ingekomen.

De zienswijzen zijn allen binnen de termijn van tervisielegging ingekomen en ontvankelijk. De zienswijzen zijn samengevat en van een beoordeling voorzien. Indien niet alle onderdelen van de zienswijzen zijn genoemd, zijn deze wel in de totale beoordeling meegenomen.

In het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zijn de zienswijzen geanonimiseerd.

1. Zienswijze 1 t/m 9

Deze zienswijzen zijn identiek en zullen als 1 zienswijze behandeld worden.

Samenvatting 1.1

De zienswijze van reclamanten is gericht op het aanleggen van de zonnepanelen op de oost- en zuidhelling van de berg. De visuele impact van de zonnepanelen op de hellingen is enorm. De zonnepanelen op de hellingen zijn landschappelijk en esthetisch niet mooi. Een belangrijk omgevingseffect van zonneparken is het effect op het landschap en de beleving van het landschap. Er is weliswaar een inpassingsplan gemaakt en in de ruimtelijke onderbouwing d.d. 19 december 2017 wordt hierbij o.a. een afschermende groenstructuur beschreven voor het aanzicht op de berg.

De verbeelding uit het inpassingsplan geeft echter een doorkijk voor over 10 jaar. Met de plaatsing van de 4 meter hoge aanplant is het beeld de komende jaren echter vele malen schraler en ontoereikend. Het geschetste beeld van een alles verhullende groene bebossing, zoals gepresenteerd op de informatiebijeenkomst van 3 juli j.l., is niet realistisch. Reclamanten willen een realistisch beeld/oplossing voor zowel de zomer als winterperiode, ook voor de periode van circa 10 jaar tot de zonnepanelen grotendeels aan het zicht onttrokken zijn. Daarnaast geven reclamanten aan dat de bestaande aanwezige (hoge) bomen aan de rand van de berg behouden moeten blijven.

Beoordeling

Ad 1.1.

In zijn algemeenheid bestaat er in Nederland geen 'recht op uitzicht'. Dit is ook in de jurisprudentie vastgelegd. Planologische ontwikkelingen maken het mogelijk veranderingen in de directe omgeving aan te brengen mits daarvoor de benodigde planologische procedures doorlopen zijn en er geen onrechtmatige hinder zal ontstaan.

De Bavelse Berg heeft een 'harde' (noord-westzijde) en een 'zachte/groen' (zuid-oostzijde) kant. De harde kant is ingevuld met een bedrijventerrein, de zachte kant grenst aan het buitengebied. De gemeente heeft als randvoorwaarde gesteld dat de 'harde' elementen op de zuid-oosthelling in de vorm van zonnepanelen afgeschermd moeten worden met een nieuwe groene structuur aan de voet van de zuid- en oosthelling. De groenstructuur zal bestaan uit bomen met een onderbegroeiing van bosplantsoen (struiken/struweel) en toepassing van bloemrijk grasland. Een en ander is aangegeven in het inpassingsplan dat onderdeel is van de ruimtelijke onderbouwing. Dit inpassingsplan is, gezien de voorgestelde maatregelen en de brede belangenafweging, aanvaardbaar.

Het is juist dat gestart wordt met het planten van bomen van circa 4 meter hoog, vanwege het goed moeten kunnen wortelen van de bomen. Deze bomen maken een goede kans op overleven en groeien snel. Bij de aanplant van grotere bomen zullen deze het moeilijk krijgen qua worteling, overleven en groeisnelheid. Achter de groenstructuur wordt voorts een gevarieerde breedte vrijgehouden van zonnepanelen om hiermee een geleidelijke overgang te creëren vanuit het aangrenzende landschap naar de berg.

Sweco heeft visualisaties gemaakt van een zomer- en winterbeeld van de groenstructuur (zie bijlage). Dit is een beeld van volgroeide bomen. Maar met het planten van bomen van 4 meter hoog is er, vanuit het buitengebied gezien, een periode van beperkt zicht op de zonnepanelen op de hellingen. Berekend is dat met een boomhoogte van 13-15 meter het zicht wordt weggenomen. Door de gemeentelijke ecoloog is geschat dat de bomen na 10 jaar deze hoogte hebben bereikt.

Reclamanten hebben gelijk als ze aangeven dat de beelden uit het inpassingsplan de situatie van bomen na een periode van circa 10 jaar aangeeft. De initiatiefnemers hebben, om de eerste periode te overbruggen, het initiatief genomen om met omwonenden een extra maatregel te bespreken. Hierbij is gekeken wie van de omwonenden vanaf de directe woonomgeving zicht heeft op de Bavelse Berg. Sommige omwonenden hebben zelf al het perceel omheind met begroeiing of wordt het zicht op de berg op een andere manier belemmerd. De extra maatregel bestaat uit een extra begroeiing tussen (een groot deel van) de woningen van reclamanten en de berg. De begroeiing zal bestaan uit bomen en struweel.

De gronden waarop deze beplanting zal komen zijn deels in eigendom bij de gemeente en deels in particulier eigendom. Met een eigenaar van de particuliere gronden is door initiatiefnemer inmiddels een overeenkomst gesloten waarbij deze eigenaar akkoord gaat met het plaatsen van extra begroeiing. Ook met de gemeente is inmiddels een akkoord gesloten over het aanbrengen van deze extra begroeiing.

De extra aanplant zal plaatsvinden op verschillende delen van de gemeentelijke dan wel particuliere percelen (zie bijlage voor ligging aanplant). De bosschages worden circa 5 meter hoog om zodoende het zicht op de zonnepanelen op de zuid- en oosthelling vanaf het moment van aanplant te beperken. De gesprekken met omwonenden lopen nog. Het kan zijn dat, in overleg met omwonenden, besloten wordt de extra aanplant op een andere wijze vorm te geven dan in de bijlage omschreven staat.

De bestaande aanwezige hoge bomen aan de oostrand van de berg blijven behouden en worden geïntegreerd in de aan te leggen groenzone.

De bijlage geeft een aantal visualisaties weer vanuit verschillende invalshoeken: zonder inpassing, met inpassing (zowel zomer en winter) en met extra beplanting halverwege.

Conclusie

Dit onderdeel van de zienswijze leidt tot aanpassing van het plan.

Samenvatting 1.2.

Onvoldoende is er gekeken naar de geluidshinder die de zonnepanelen zullen veroorzaken, niet alleen als bron van geluid, maar juist als geleider c.q. versterker van geluid bijvoorbeeld van buitenevenementen van Breepark. In de ruimtelijke onderbouwing wordt aangegeven dat de zonnepanelen geen geluidshinder veroorzaken. Dit is een onvolledig beeld, omdat niet de geluidshinder wordt beschreven die ontstaat door reflectie en versterking van het omgevingsgeluid. De zonnepanelen zorgen ervoor dat geluid ter plaatse niet meer kan worden geabsorbeerd en zullen een versterkend effect hebben op de verplaatsing van het geluid over de berg.

Een geluidsrapport ontbreekt en reclamanten vinden dit opvallend gezien de reeds bestaande significante geluidsoverlast van Breepark en de te verwachten geluidsoverlast van wellicht nog te plaatsen windturbines.

Beoordeling

Ad 1.2

Voor geluidshinder van de meeste inrichtingen zijn de algemene regels van het Activiteitenbesluit van toepassing. Het zonnepark vormt een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Het betreft een type A-inrichting. De inrichting valt daarmee in de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Hiermee is geen melding of omgevingsvergunning voor het onderdeel milieu noodzakelijk. Met het plaatsen van de zonnepanelen wordt geen geluidsgevoelige object gerealiseerd, zoals bedoeld in de Wet geluidshinder. De zonnecellen stralen zelf geen geluid uit naar de omgeving. Naast de zonnepanelen zijn omvormers noodzakelijk om de opgewekte gelijkspanning om te zetten in wisselspanning. Deze omvormers kennen een geheel verwaarloosbare geluidsemissie en worden aangebracht in kleine verdeelstations. Deze worden op voldoende afstand (circa 300 meter) van geluidsgevoelige objecten (waaronder woningen) geplaatst. Een akoestisch onderzoek wordt hiermee niet noodzakelijk geacht.

Verder geldt dat voor evenementenpark Breepark een milieuvergunning is afgegeven met hierin maximale geluidswaarden voor (buiten)evenementen. Dit gaat over geluidswaarden op de gevels van omliggende woningen. Indien dit evenementengeluid versterkt zou worden door de zonnepanelen en het geluid op de gevels van de woningen hoger zou uitvallen, zal de evenementenorganisator het geluid zo moeten bijstellen dat de maximale geluidswaarden op de gevels niet overschreden worden. Immers, de geluidswaarde op de gevels is bepalend in deze, niet de geluidsterkte bij de bron (het evenement). Het opstellen van een akoestisch rapport is niet nodig, de maximale geluidswaarden zijn reeds opgenomen in de milieuvergunning.

Om een idee te krijgen of de zonnepanelen überhaupt een hogere geluidswaarde op de gevels zouden kunnen bewerkstelligen, is een eerste, korte berekening uitgevoerd. In de milieuvergunning van het evenementenpark is uitgegaan van een bodem van het terrein die zit tussen een akoestisch zachte (zoals gras) en akoestisch harde (verharde) bodem in. Indien voor de Bavelse Berg van een geheel harde bodem wordt uitgegaan, zal de verhoging van het geluid maximaal 2 dB(A) bedragen. Dit is in praktijk niet hoorbaar. In werkelijkheid worden de zonnepanelen niet strak tegen elkaar aan gelegd zodat er niet een geheel verharde bodem zal ontstaan. De eventuele verhoging van de geluidsbelasting door weerkaatsing is gering.

De benodigde procedure voor het plaatsen van windturbines op het bedrijventerrein Hoogeind is nog niet doorlopen; indien relevant zal in die procedure een geluidsrapport opgesteld worden.

Conclusie

Dit onderdeel van de zienswijze leidt niet tot aanpassing van het plan, maar de uitleg over het geluid is in de ruimtelijke onderbouwing aangevuld.

Samenvatting 1.3.

Reclamanten geven aan dat, door met name het 'College van Rijksadviseurs', ernstige zorgen worden uitgesproken over de landschappelijke gevolgen van de natuurontwikkeling die dit soort parken teweeg brengen.

Beoordeling

Ad 1.3.

Het College van Rijksadviseurs (afgekort CRa) is een onafhankelijk adviescollege dat het kabinet gevraagd en ongevraagd adviseert over ruimtelijke kwaliteit. Het CRa adviseert over de urgente thema's van nu: van transformatie, infrastructuur en de complete stad, tot nieuwe cultuurlandschappen en de energietransitie. Het CRa is, onder andere in het kader van het 'Petaplan' (een plan opgesteld door infrabeheerders gezamenlijk die werken aan het klimaatneutraal en circulair maken van onze netwerken) gevraagd te adviseren. Een onderdeel van het advies is dat rekening gehouden moet worden met de ruimtelijke impact en kwaliteit om zo verrommeling van het Nederlands landschap en daardoor een toename van de maatschappelijke weerstand te voorkomen.

Bij het zonnepark Bavelse Berg is getracht dit te doen door middel van het behoud van een groen uitzicht vanuit het buitengebied in samenspraak met de omwonenden.

Conclusie

Dit onderdeel van de zienswijze leidt niet tot aanpassing van het plan.

Samenvatting 1.4.

Reclamanten geven aan dat met het bekleden van de hellingen met zonnepanelen de landschappelijke kwaliteit van ondergeschikt belang wordt geacht ten opzichte van het op korte termijn bereiken van de klimaatdoelstellingen.

Kijkend naar alle nog "lege" daken van het naastgelegen industrieterrein Hoogeind, liggen daar nog serieuze kansen om de klimaatdoelstelling (gedeeltelijk) te halen als 'compensatie' voor het niet beleggen van de hellingen. Ook geven reclamanten aan dat de vele daken van daar gelokaliseerde bedrijven een vergelijkbare bijdrage kunnen leveren aan de ecologische ambities van de gemeente Breda en Rooftop.

Beoordeling

Ad 1.4.

In 2008 is de beleidsnotitie 'Steek positieve energie in het klimaat' vastgesteld, waarin wordt aangegeven dat Breda in 2044 CO₂ neutraal wil zijn. Om dit te kunnen bereiken zijn studies verricht, o.a. de 'Strategie duurzame energietransitie Breda' en hierin is berekend welke opgave er ligt voor de duurzame opwekking van elektriciteit in 2044. Deze berekening laat zien dat voor woningen 787 TJ (Terajoule) per jaar nodig is en voor bedrijven 2.633 TJ per jaar. Totaal is in 2044 3.420 TJ per jaar aan elektriciteit nodig.

Een berekening ten aanzien van de potentie voor zonnestroom (op basis van de huidige stand der techniek) in Breda laat het volgende zien:

Zonnestroom op de daken van woningen:

Voor de berekening van zonnestroom op de daken van woningen in Breda is aangesloten bij de methode van woonmilieus die voorkomen in Breda. Daaruit blijkt dat over geheel Breda het dakvlak geschikt is voor gemiddeld ongeveer 5 panelen per woning. Voor geheel Breda is dat gelijk aan de opwekking van 110.400.000 kWh per jaar (397 TJ per jaar).

Zonnestroom op bedrijventerreinen:

Zonnestroom kan op bedrijventerreinen zowel op de daken van de bedrijven als op zonneparken in randzones op de bedrijventerreinen. In de Kanskaart energie-infrastructuur bedrijventerreinen Breda is bepaald hoeveel dakvlak er op de bedrijven beschikbaar is en op welke bedrijventerreinen restruimte benut kan worden voor kleinschalige zonneparken. De conclusie is dat er op bedrijventerreinen 35.400.000 kWh (127 TJ per jaar) kan worden opgewekt op de daken van de bedrijven. Daarnaast kan er op dezelfde bedrijventerreinen nog eens 19.400.000 kWh per jaar (70 TJ per jaar) opgewekt worden op zonneparken in de randzones van die bedrijventerreinen. In deze rapportage is ervan uitgegaan dat ruim 25.000.000 kWh (= 90 TJ per jaar) aan zonnestroom opgewekt kan worden op de Bavelse berg.

Opwekking zonnestroom in Breda:

In Breda is de potentie voor de opwekking van duurzame elektriciteit door zonnestroom gelijk aan 165.000.000 kWh (595 TJ per jaar). Dat is 17% van de totale energiebehoefte.

Wind:

De overige benodigde elektriciteit kan niet met windmolens binnen de gemeente Breda worden opgewekt. Er is een beperking ten aanzien van het aantal windmolens dat in Breda kan worden geplaatst. Ook zullen windmolens in de regio dienen te worden geplaatst om aan de doelstellingen van Breda te kunnen voldoen.

Bovenstaande laat zien dat er, op basis van de huidige stand van zaken/technieken, in Breda met genoemde middelen er onvoldoende elektriciteit wordt opgewekt om de volledige elektriciteitsvraag in 2044 te dekken. Bij deze berekeningen is ervan uitgegaan dat de daken van woningen, bedrijven en randzones van bedrijventerreinen (zoals de Bavelse Berg) allen worden aangewend voor de opwekking van elektriciteit.

Samenvattend kan gezegd worden dat, los van het benutten van de daken van woningen en bedrijven, ook het plaatsen van zonnepanelen op alternatieve locaties nodig is voor het behalen van de doelstelling in 2044.

Kansen die zich voordoen om een start te maken met het plaatsen van zonnepanelen, zoals op de Bavelse Berg, dienen te worden benut. Het gebruik van daken van bedrijven en woningen voor de plaatsing van zonnepanelen is moeilijk te sturen (versnipperd particulier eigendom) en heeft een langer tijdsbestek nodig om dit goed en efficiënt te organiseren. Om de doelstelling met betrekking tot duurzame energie te halen zijn derhalve zowel panelen op daken van woningen en bedrijven en op zonneweides nodig. De locaties sluiten elkaar dus niet uit maar zijn allemaal nodig om de doelstelling te halen.

Conclusie

Dit onderdeel van de zienswijze leidt niet tot aanpassing van het plan.

2. Zienswijze 10 t/m 14

Samenvatting 2.1.

Het bestemmingsplan geeft de mogelijkheid om aanleg en de functie van een zonneweide binnen de bestaande bouwvlak te realiseren en daarbij dus niet het bouwvlak uit te breiden. Hierbij zouden er dan geen zonnepanelen op de zuidhelling/flanken van de berg komen. De zienswijze van reclamanten is gericht op het aanleggen van de zonnepanelen op de oost- en zuidhelling van de berg.

De visuele impact van de zonnepanelen op de hellingen is enorm. De zonnepanelen op de hellingen zijn landschappelijk en esthetisch niet mooi. Een belangrijk omgevingseffect van zonneparken is het effect op het landschap en de beleving van het landschap. Zonnepanelen alleen binnen het bouwvlak, zoals dat in het vigerende plan is aangegeven, is geen probleem. De keuze voor maximale bezetting, dus ook op de hellingen, is volgens reclamanten gestoeld op financiële overwegingen en niet met het oog op het behoud van het landschap.

Beoordeling

Ad 2.1.

De zienswijzen richten zich met name op de plaatsing van de zonnepanelen op de oost- en zuidhelling van de berg en niet op het platte deel van de berg. Dit onderdeel van de zienswijze wordt voor kennisgeving aangenomen.

Zie voor ons oordeel voorts de beoordeling onder 1.1.

Samenvatting 2.2.

Reclamanten vragen zich af wie de landschappelijke kwaliteit waarborgt. Het inpassingsplan geeft een beeld dat visueel aantrekkelijk is over 10 jaar, maar gestart wordt met het planten van bomen van 4 meter hoog. Reclamanten willen een realistisch beeld/oplossing voor zowel de zomer als winterperiode, ook voor de periode van circa 10 jaar tot de berg niet meer zichtbaar is.

Daarnaast geven reclamanten aan dat de bestaande aanwezige (hoge) bomen aan de rand van de berg behouden moeten blijven.

Reclamanten vinden de invloed van de gemeente op de landschapsinpassing niet zichtbaar. Waar is de visie van de gemeente gebleven op het landschappelijke element van de zuidoostzijde van de Bavelse Berg?

Beoordeling

Ad 2.2.

Zie voor ons oordeel het gestelde onder beoordeling 1.1.

Samenvatting 2.3.

Onvoldoende is er gekeken naar de geluidshinder die de zonnepanelen zullen veroorzaken, niet alleen als bron van geluid, maar juist als geleider c.q. versterker van geluid bijvoorbeeld van buitenevenementen van Breepark. In de ruimtelijke onderbouwing wordt aangegeven dat de zonnepalen geen geluidshinder veroorzaken. Dit is een onvolledig beeld, omdat niet de geluidshinder wordt beschreven die ontstaat door reflectie en versterking van het omgevingsgeluid. De zonnepanelen zorgen ervoor dat geluid ter plaatse niet meer kan worden geabsorbeerd en zullen een versterkend effect hebben op de verplaatsing van het geluid over de berg.

Een geluidsrapport ontbreekt en reclamanten vinden dit opvallend gezien de reeds bestaande significante geluidsoverlast van Breepark en de te verwachten geluidsoverlast van wellicht nog te plaatsen windturbines.

Beoordeling

Ad 2.3.

Zie voor ons oordeel het gestelde onder beoordeling 1.2.

Samenvatting 2.4.

Reclamanten geven aan dat de direct omwonenden niet of te laat bij het proces betrokken zijn en hebben het gevoel dat ze niet serieus worden genomen.

Beoordeling

Ad 2.4.

Het verzoek van Sweco voor het bouwen van het zonnepark is ingekomen op 26 april 2017. Zoals gebruikelijk wordt elk ingekomen verzoek digitaal gepubliceerd zodat een ieder daarvan kennis kan nemen. Deze publicatie is geplaatst in het Gemeenteblad op 4 mei 2017. Voorts is bij de start van de procedure, te weten de start van de tervisielegging (van 7 juni tot en met 18 juli 2018), een Breda bericht in de omgeving van de locatie verspreid.

Op 13 juni 2018 is een inloopavond georganiseerd waar Sweco, RooftopEnergy (exploitant) en de gemeente aanwezig waren. Op 3 juli 2018 is daaraan een vervolg gegeven omdat de aanwezige omwonenden betere beelden over de toekomstige situatie geschetst wilden hebben en suggesties hadden met betrekking tot verbetering van het plan. De exploitant heeft direct omwonenden individueel bezocht om de reacties op het plan te vernemen en eventuele oplossingen (namelijk extra aanplant verder van de voet van de Bavelse berg) te bespreken.

De gemeente is van mening dat de omwonenden op de gebruikelijke wijze en tijdig op de hoogte gebracht zijn van de ontwikkelingen. Nadat de verschillende bezwaren bekend zijn geworden, is met velen van hen individueel contact geweest om hun belangen te bespreken en te zoeken naar oplossingen.

Samenvatting 2.5.

Reclamanten geven aan dat de waarde van de huizen dalen en dat dit gecompenseerd dient te worden.

Beoordeling

Ad 2.5.

Indien reclamanten menen dat door de ontwikkeling van het Zonnepark hun woningen in waarde zal dalen, kan een verzoek tot planschadevergoeding worden ingediend.

Dit verzoek kan gericht worden aan het college van burgemeester en wethouders en deze stellen dit verzoek in handen van een onafhankelijke adviseur. Het indienen van een dergelijk verzoek kan gebeuren nadat de omgevingsvergunning in werking is getreden. Voor het indienen van dit verzoek zijn legeskosten verschuldigd. Indien het college uiteindelijk tot het oordeel komt dat terecht een beroep op planschade is gedaan en dat er een vergoeding betaald moet worden, worden ook de legeskosten vergoed.

Samenvatting 2.6.

Waarom wordt niet het reeds verstedelijkte deel van de Bavelse Berg aan de noordwestzijde (industrieterrein) verkend voor het uitbreiden van de oppervlakte voor de zonnepanelen. Ook geven reclamanten aan dat de vele daken van daar gelokaliseerde bedrijven een vergelijkbare bijdrage kunnen leveren aan de ecologische ambities van de gemeente Breda en Rooftop.

Beoordeling

Ad 2.6.

Voor ons oordeel verwijzen wij naar de beoordeling onder 1.4.

Conclusie

De zienswijzen leiden tot aanpassing van het plan ten aanzien van het zicht op de berg betreffende de eerste 10 jaar.

3. Zienswijze 15

Samenvatting 3.1.

Reclamanten geven aan dat de ruimtelijke onderbouwing onvoldoende is. Er is geen m.e.r.-beoordeling uitgevoerd en in de ruimtelijke onderbouwing is ook geen inzicht gegeven in de eventuele verplichting tot het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling.

Beoordeling

Ad 3.1.

Het instrument milieueffectrapportage (m.e.r.) is ontwikkeld om het milieu een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Voor een aantal activiteiten geldt daarom een zogenoemde m.e.r.-plicht (C-lijst in het Besluit m.e.r.). Deze activiteiten worden gekenmerkt door het feit dat zij over het algemeen belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. Voor andere activiteiten geldt dat zij afhankelijk van de omstandigheden nadelige milieugevolgen *kunnen* hebben (D-lijst in het Besluit m.e.r.). Voor deze laatste activiteiten geldt een zogenaamde m.e.r.-beoordelingsplicht.

Het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) geeft aan of voor een project een m.e.r.- (beoordelings)plicht van toepassing is. De onderhavige ontwikkeling (een installatie voor het opwekken van duurzame energie met behulp van zonnepanelen) is op geen van beide lijsten (C en D) als activiteit opgenomen. Er geldt derhalve geen m.e.r.-plicht danwel m.e.r.-beoordelingsplicht op grond van het Besluit m.e.r.

In de ruimtelijke onderbouwing is dit niet duidelijk aangegeven en zal alsnog gebeuren. De ruimtelijke onderbouwing wordt hierop aangevuld.

Conclusie

Dit onderdeel van de zienswijze leidt tot aanpassing van de ruimtelijke onderbouwing.

Samenvatting 3.2.

In de ruimtelijke onderbouwing is geen invulling gegeven aan de Ladder van duurzame verstedelijking.

Beoordeling

Ad 3.2.

Het rijk heeft de ladder voor duurzame stedelijke ontwikkeling geïntroduceerd om bij gebiedsontwikkelingen tot een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming te komen bij ruimtelijke en infrastructurele besluiten. Deze is opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

De strekking van deze Ladder is dat de toelichting bij een ruimtelijk plan, dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, een beschrijving bevat van de behoefte aan die ontwikkeling en, indien het bestemmingsplan de ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaande stedelijke gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaande stedelijke gebied in die behoefte kan worden voorzien. Allereerst is hierbij de vraag van belang in hoeverre de ontwikkeling voorziet in nieuwe stedelijke ontwikkeling. Artikel 1.1.1 Bro definieert een stedelijke ontwikkeling als 'een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. In beginsel vallen zonneparken als voorzieningen voor het opwekken van energie niet onder de definitie van een stedelijke ontwikkeling, waarmee de Ladder ten behoeve van voorgenomen ontwikkeling niet doorlopen behoeft te worden.

In de ruimtelijke onderbouwing is dit niet duidelijk aangegeven en zal alsnog gebeuren. De ruimtelijke onderbouwing wordt hierop aangevuld.

Conclusie

Dit onderdeel van de zienswijze leidt tot aanpassing van de ruimtelijke onderbouwing.

Samenvatting 3.3.

In de ruimtelijke onderbouwing is niets opgenomen over de effecten van het zonnepark op het landschap en de beleving van het landschap. Hierdoor is een goede afweging voor het afwijken van het bestemmingsplan niet mogelijk.

Beoordeling

Ad 3.3.

Over de effecten op en de beleving vanuit het buitengebied wordt verwezen naar het gestelde onder beoordeling 1.1.

Samenvatting 3.4

De ruimtelijke onderbouwing bij de vergunningaanvraag bevat geen (als het gaat om landschap) tot onvoldoende, niet complete informatie (als het gaat om natuurwaarden en biodiversiteit).

De natuurwaarden van het plangebied zelf zijn niet onderzocht. Het is niet onwaarschijnlijk dat de Bavelse Berg een belangrijke functie heeft voor (weide)vogels, als broedgebied, foerageergebied of rustgebied. Ook is het waarschijnlijk dat de Bavelse Berg voor andere planten- en diersoorten (en dus voor de biodiversiteit) waarde heeft. Dergelijke waarden zullen sterk worden aangetast als het zonnepark wordt gerealiseerd.

Beoordeling

Ad 3.4.

Een 'Verkennd natuuronderzoek Park De Bavelse Berg' is uitgevoerd op 26 juli 2018. Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders: Wet natuurbescherming (Natura 2000-gebieden), soortenbescherming en NatuurNetwerk Nederland (NNN).

Wet natuurbescherming

Natura 2000-gebieden

Er zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig in of in de nabijheid van het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde natuurwaarden van Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van de bevindingen uit het rapport wordt geconcludeerd dat er geen nadere toetsing noodzakelijk is ten aanzien van Natura 2000-gebieden en dat er geen vergunning nodig is.

Soortenbescherming

Er komen in en nabij het plangebied (mogelijk) enkele beschermde soorten en/of soortgroepen voor. Dit betreffen vleermuizen en broedvogels.

Voor vleermuizen maakt het plangebied geen essentieel leefgebied uit. Er zijn derhalve geen negatieve effecten op deze soorten, vanwaar ontheffingsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk is.

Voor enkele soorten vogels is leefgebied aanwezig. Er zijn geen effecten op broedvogels wanneer uitvoering plaatsvindt buiten het broedseizoen en/of preventieve maatregelen genomen worden.

Dit betreft globaal de periode 15 maart t/m 15 juli. Opgemerkt moet worden dat de wetgeving geen datumgrenzen kent en dat broedende vogels ook buiten de datumgrenzen beschermd zijn. Jaarrond beschermde nesten en rustplaatsen van vogels zijn niet aangetroffen en worden niet verwacht in het plangebied. Mogelijk bevindt zich wel een beschermde rust- en nestplek net buiten het plangebied van buizerd. De soort was ter plaatse ook aanwezig. De voorgenomen ontwikkeling heeft hierop echter geen effect. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Aan de rand komen tevens enkele beschermde soorten voor, waarvoor provinciale vrijstellingen gelden vanwege hun algemeenheid en landelijk gunstige staat van instandhouding, bijvoorbeeld gewone pad, konijn en egel. Voor deze soorten is geen ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig. Wel geldt voor de uitvoering altijd voor alle soorten de zorgplicht.

Natuurnetwerk Brabant (NNB)

De voorgenomen aanlegwerkzaamheden hebben mogelijk geringe tijdelijke effecten op beschermde gebieden in het kader van het NNB. Dit betreft effecten door externe werking (geluid, optisch) op het als Groenblauwe mantel bestemde gebied ten zuiden van het plangebied. Echter, er is geen sprake van significante effecten, vanwaar een nadere procedure in de vorm van een "nee, tenzij-toets" niet noodzakelijk is. Bovendien heeft de aanleg van bosplantsoen net ten noorden hiervan een positief effect op de kwaliteit en kwantiteit van de Groenblauwe mantel.

Conclusie

Dit onderdeel van de zienswijze leidt tot niet tot aanpassing van het plan maar wel tot aanpassing van de ruimtelijke onderbouwing. Het opgemaakte rapport is toegevoegd als bijlage II van de aangepaste ruimtelijke onderbouwing.

Samenvatting 3.5.

Reclamanten geven aan dat een goed gemeentelijk afwegingskader voor grootschalige opwekking van duurzame energie ontbreekt. Dit is noodzakelijk om plannen voor zonne- of windparken te kunnen beoordelen.

Bij het opstellen van het beleid moeten de belangen van natuur en landschap een rol spelen en zal moeten worden uitgegaan van het onderstaande:

- *Besparing van energie komt op de eerste plaats;*
- *Pas daarna komt opwekken van duurzame energie;*
- *Daarbij verdienen initiatieven gebaseerd op zelfvoorzienendheid en kleinschaligheid de voorkeur boven grootschalige ontwikkelingen;*
- *Gezien de grote gevolgen van (grootschalige) opwekking van energie met windmolens en zonneparken op de waarde van natuur en landschap moet vervolgens eerst worden gezocht naar ruimte op bestaande gebouwen, boven parkeerterreinen, e.d.;*
- *Als laatste komt het buitengebied in beeld voor zonneparken.*

Wordt dit toegepast op het zonnepark Bavelse Berg (als onderdeel van Breepark) blijkt het volgende:

- *Breepark kan nog flink besparen op het gebruik van energie door 's avonds en 's nachts de verlichting te doven. Dat is ook beter voor de omgeving en de natuur. Dit moet als eerste gebeuren;*
- *Breepark beschikt over een groot oppervlak aan daken en parkeerterreinen. Daar kunnen veel zonnepanelen worden geplaatst.*

Beoordeling

Ad 3.5

Voor ons oordeel hieromtrent verwijzen wij naar het gestelde onder 1.4.

Conclusie

Dit onderdeel van de zienswijze leidt niet tot aanpassing van het plan.

4. Zienswijze 16, Provincie Noord-Brabant

Samenvatting 4.1.

De Provincie geeft aan dat zij positief staat tegenover de beoogde ontwikkeling en dat het plan bijdraagt aan een duurzame ontwikkeling in het opwekken van energie. Hiermee sluit dat aan op het provinciaal beleid inzake schone energie.

In de omgevingsvergunning wordt echter geen aandacht besteed aan de bepalingen van de Verordening Ruimte. In de ruimtelijke onderbouwing wordt geen invulling gegeven aan artikel 3.2. van de Verordening, betreffende de kwaliteitsverbetering van het landschap.

Wel wordt overigens voorzien in een landschappelijke inpassing aan de zuidrand en de provincie oordeelt dat als voldoende.

De locatie ligt binnen de Verordening Ruimte in het 'zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling' en normaal moet dan 1% van de uitgeefbare grond worden geïnvesteerd in kwaliteitsverbetering van het landschap. De kwaliteitsverbetering is hier echter moeilijk te berekenen omdat het zonnenveld op een voormalige vuilstort komt en de prijs uitgeefbaar is daarmee waarschijnlijk laag. Daar komt bij dat de provincie een dergelijke ontwikkeling op een voormalige vuilstort positief vindt vanwege de duurzaamheid en dubbel ruimtegebruik.

De provincie staat daarmee positief tegenover deze ontwikkeling maar verzoekt de ruimtelijke onderbouwing aan te vullen met de relevante gegevens uit de Verordening Ruimte.

Beoordeling

Ad 4.1.

De ruimtelijke onderbouwing is in hoofdstuk 3.2, provinciaal beleid, aangevuld.

De gehele aangepaste tekst is toegezonden aan de provincie en uit overleg met de provincie hierover is inmiddels gebleken dat zij instemt met de aangedragen aanvulling.

Conclusie

De zienswijze leidt tot aanpassing van hoofdstuk 3.2. van de ruimtelijke onderbouwing.

5. Zienswijze 17, Rijksvastgoedbedrijf (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties)

Samenvatting 5.1.

Reclamant geeft aan dat de ontwikkeling van het plan ligt in de invloedssfeer van het militaire gebruik van de vliegbasis Gilze-Rijen. Zij staat positief tegenover de ontwikkeling, gezien de hieruit voortvloeiende bijdrage aan de ontwikkeling van de duurzame energieopwekking. Zij wil echter nadere afstemming om te beoordelen of de ontwikkeling van het park invloed heeft het militaire gebruik van de vliegbasis Gilze-Rijen. Hierbij gaat vooral aandacht uit naar de zorg dat het zonnepark veilig kan blijven samengaan met het vliegverkeer van de vliegbasis Gilze-Rijen. Gekeken wordt o.a. naar de schittering van de zonnepalen (overdag en 's nachts). Schittering in de praktijk overigens weinig problemen op, desalniettemin maakt het wel uit welk type panelen worden gebruikt.

Naast schittering wordt aandacht besteed aan de mate waarin het zonnepark een verstoring zou kunnen opleveren van verschillende apparatuur door het magnetisch veld dat erdoor wordt gecreëerd, maar ook door reflectie van verschillende communicatieapparatuur.

Ook de fysieke veiligheidsaspecten moeten worden bekeken. In hoeverre leveren de constructies een extra gevaar op wanneer een vliegtuig zou crashen in het park? Is er dan ook extra gevaar voor hulpverleners door brand of elektrocutie? Maar ook wordt gekeken naar de vraag of de constructies en de panelen zelf kwetsbaar zouden kunnen zijn voor downwash van helikopters bij laag overvliegen. Waar dat veel gebeurd is dat een zeer relevant aandachtspunt.

Beoordeling

Ad 5.1.

Uit overleg met Defensie (Koninklijke Luchtmacht) is gebleken dat zij positief staat tegenover de ontwikkeling van zonneparken en dus ook bij het onderhavige zonnepark op de Bavelse Berg.

Voorts is gebleken dat het vooral betreft een technisch overleg waarbij naast veiligheid ook technische zaken zoals type panelen, verblinding overdag en 's nachts, magnetisch veld en invloed op communicatieapparatuur besproken moet worden.

Defensie geeft aan dat voor de afgifte van de te verlenen vergunning de nadere afstemming moet hebben plaatsgevonden en hieraan wordt invulling gegeven door de gemeente en initiatiefnemer.

Conclusie

Er wordt rekenschap gegeven aan de zienswijze en afstemming zal plaatsvinden bij het verlenen van de omgevingsvergunning. De ruimtelijke onderbouwing is in paragraaf 4.5.lichthinder aangevuld.

Juridisch

☒ Van toepassing

Consequenties

Wat zijn de (mogelijke) juridische gevolgen van het voorgestelde besluit (bijv. gebondenheid aan een overeenkomst, bezwaar- en beroepsmogelijkheden).

Door afgifte van de verklaring van geen bedenkingen kan vervolgens de omgevingsvergunning verleend worden. De omgevingsvergunning zal na afgifte gedurende een termijn van 6 weken ter visie worden gelegd. Tijdens deze termijn kunnen belanghebbenden beroep indienen bij de Rechtbank Zeeland-West-Brabant en eventueel een verzoek om voorlopige voorziening indienen.

Bevoegdheid

Wie is bevoegd om het gevraagde besluit te nemen waar is dat te vinden (bijv. wet, *mandaatbesluit*)?

De raad is bevoegd tot het afgeven van de verklaring van geen bedenkingen op grond van artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht

Bekendmaking

Moet het besluit bekend gemaakt worden? Zo ja, hoe wordt het besluit bekend gemaakt? (bijv. elektronisch gemeenteblad, Staatscourant, toezending aan betrokkene).

Het besluit (de verlening van de omgevingsvergunning) wordt bekendgemaakt middels plaatsing in de Staatscourant en via overheid.nl.

De bouw van het zonnepark valt onder de Crisis- en Herstelwet.

Financieel

☒ Van toepassing

Geef aan hoe de eventuele kosten van het besluit gedekt worden en hoe dat bedrag is opgebouwd. Vul dit samen met de financieel adviseur in. (De financieel adviseur dient vooraf akkoord te zijn).

De kosten voor de omgevingsvergunning met afwijking worden verhaald via de Legesverordening. De baten en/of lasten zijn opgenomen in het concernproduct Ruimtelijke Ordening. Voor dit plan is geen exploitatieplan vereist, maar met de initiatiefnemer is op 23 juli 2018 wel een overeenkomst gesloten waarbij de belangrijkste onderwerpen zijn het verhalen van de eventuele planschadekosten, de aanleg van de groenstructuur aan de voet van de berg binnen één jaar na plaatsing van de zonnepanelen, verwijdering van de zonnepanelen na het buiten gebruik raken van de zonnepanelen en het nastreven van sociale participatie.

☒ Voorstel impliceert begrotingswijziging. Geef argumenten waarom het voorstel een begrotingswijziging tot gevolg heeft:

☐ Voorstel betreft een investering.

Voeg "Financiële Bijlage bij bestuursvoorstellen" toe

☐ Voorstel betreft exploitatie-uitgaven.

Voeg "Financiële Bijlage bij bestuursvoorstellen" toe

Risicomanagement

- Noem de risico's die voor het college en raad relevant zijn (financieel, precedentwerking, fatale beslistermijn(en), onzekerheden/bijwerkingen, imago, rechtmatigheid, veiligheid).
- Welke beheersmaatregelen zijn genomen om met de genoemde risico's om te gaan of te beheersen?

Bijlagen bij dit bestuursvoorstel

☒ Meegezonden Bijlagen

Noem de meegestuurde documenten.

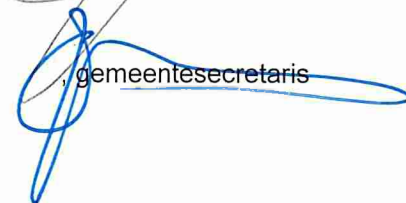
1. (aangepaste) ruimelijke onderbouwing
2. Ontwerpomgevingsvergunning
3. Geheime bijlage zienswijzen

☐ Te tekenen document(en)

Noem de meegestuurde, te tekenen, documenten.

Burgemeester en wethouders van Breda,

, burgemeester

, gemeentesecretaris